

Klimat- och näringslivsdepartementet
Vikarierande klimat- och miljöministern

Till riksdagen

**Svar på fråga 2025/26:603 av Amanda Palmstierna (MP)
Åtgärder för att minska radonexponering och därmed förbättra
folkhälsa**

Amanda Palmstierna har frågat mig och regeringen om vi kommer att genomföra rekommenderade åtgärder från Strålsäkerhetsmyndighetens senaste utvärdering om radon eller andra åtgärder för att minska radonexponeringen och därmed förbättra folkhälsan.

Enligt EU:s strålskyddsdirektiv (rådets direktiv 2013/59/Euratom av den 5 december 2013 om fastställande av grundläggande säkerhetsnormer för skydd mot de faror som uppstår till följd av exponering för joniserande strålning, och om upphävande av direktiv 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom och 2003/122/Euratom) ska alla medlemsländer upprätta en nationell handlingsplan för att hantera de långsiktiga riskerna till följd av radonexponering i bostäder, offentliga byggnader och arbetsplatser, från radonkällor i såväl mark som byggnadsmaterial och vatten.

Strålsäkerhetsmyndigheten beslutade i juni 2018 om den första nationella handlingsplanen för radon som hade tagits fram i samverkan med Arbetsmiljöverket, Boverket, Folkhälsomyndigheten, Livsmedelsverket, Sveriges geologiska undersökning och Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll. Målet med handlingsplanen var att genom långsiktiga och strategiska insatser minska befolkningens exponering för radon, vilket på sikt förväntas leda till färre radonrelaterade fall av lungcancer. De föreslagna målen och aktiviteterna har i huvudsak finansierats inom respektive myndighets ordinarie anslag, men vissa aktiviteter var beroende av extra medel.

Strålsäkerhetsmyndigheten fastställde i januari i år en utvärderingsrapport om den genomförda nationella handlingsplanen i samverkan med samma myndigheter som deltog i framtagandet av planen. Rapporten sammanfattar de mål som fastställdes för radonexponering 2018 och utvärderar vad som har genomförts och uppnåtts inom respektive område. Den nationella handlingsplanen har bidragit till ökad medvetenhet och bättre struktur i radonarbetet. Radon har mätts och åtgärdats i många bostäder. Antalet genomförda radonmätningar har ökat i flerbostadshus, mycket till följd av kommunernas tillsynsarbete. Radon mäts också i stor omfattning i skolor och på vårdboenden. Databasen för energideklarationer, tillsammans med statistik från mätföretag, ger en överblick över radonmätningar i inomhusluft i landet. Det

finns bra information om radon att tillgå på myndigheternas webbsidor och flera uppdaterade metodbeskrivningar och handledningar. Myndighetens arbete med framtagande av en ny nationell handlingsplan för åren 2026–2030 är i slutfasen.

Regeringen lanserade en ny nationell cancerstrategi i början av året. I samband med lanseringen av den nya cancerstrategin fick Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten och Strålsäkerhetsmyndigheten nya uppdrag för att omedelbart påbörja implementeringen. Åtgärder för minskad radonexponering lyfts i strategin som en insats för att minska insjuknandet i lungcancer.

Stockholm den 25 mars 2026

Johan Britz